

Повишено познаване и чувство за информационен дефицит (размисли по повод едно социологическо проучване)

Гергана Жулева, изпълнителен директор на ПДИ

г-р Гергана Жулева,
изпълнителен директор на ПДИ

По поръчка на ПДИ и с финансовата подкрепа на Тръста за Централна и Източна Европа, през септември 2008 година „Маркет-Линкс“ направи проучване на обществените нагласи, запознатост и проблеми в упражняването на правото на достъп до информация сред пълнолетни български граждани. Подобно изследване беше направено и сред журналисти от различни медии от цялата страна.

Резултатите и основните изводи от проучването могат да бъдат видени на http://www.aip-bg.org/index_bg.htm

Според резултатите познаването на правото на достъп до информация се е повишило значително, ако се сравнят данните, получени от проучване на познаването на това право направено от НЦИОМ през 2006 година. Процентът на запознатите е 38% (сравни с 15,5% от 2006 г.). Както и през годините досега, този процент е значително по-висок сред градското население, сред хората с по-високо образование в активна възраст. Сред журналистите познаването на правото на информация е изключително високо - 94%.

Гражданите

Наистина ли обаче българските граждани познават правото си на информация и още повече - смятат ли, че това е право, което могат да упражняват. И гражданите (62%), и журналистите (81%) са убедени, че правото на гражданите на информация не се спазва.

На какво се гради тази убеденост на гражданите? Очевидно не на опита, тъй като само 7% от интервюираните граждани са използвали правото си по закон. Други 63% биха искали да го използват.

Дали обаче става въпрос за подаване на заявления и следване на процедурите на закона или убедеността произтича от всеобщото недоволство от наличната информация в публичното пространство?

От това, че много често не си информиран за всекидневни неща, от които зависи целият ти ден - защо от два дни не е прибиран боклукът в квартала, ще има ли парно, кога ще дойдат да оправят дупката на улицата, на която живееш, защо хората, които поправят тротоара на същата тази улица, по цял ден седят и пият кафе - никой ли не контролира как и за колко време се свършва работа, очевидно по обществен поръчка? Все въпроси, на които, за да си отговориш, трябва да си вземеш отпуски и да се посветиш на търсене. Не го правиш, но имаш намерение някога да го направиш. Като гражданин си убеден, че е важно да бъдеш информиран, особено от органите на местно самоуправление - 86% от интервюираните граждани отговарят позитивно на този въпрос.

Тъй като нещата не се променят, то и ти си убеден, че правото на информация, за което се говори в телевизионни предавания и за което вчера пишеше във вестника, не се спазва, след като ти не си информиран, а и не си наясно особено кого да питаш за нещата, които те интересуват. Според проучването 53,30%

ТЕМИТЕ В БРОЯ:

Повишено познаване и чувство за информационен дефицит
Вярно ли е, че НАРЕДБА 40 за запазването и достъпа до данни за съобщенията бе въведена в закон?

Коментар на юриста:
Публични ли са годишните финансови отчети на търговските дружества?
Задължени ли са спортните федерации по ЗДОИ?

От координаторската мрежа:
Аз знам, че нищо не знам за правото да знам

Интересно да се прочете:
„Пълно разкриване - рисковете и обещанията на прозрачността“

От съдебната зала: Новини
Новини

от интервюираните изобщо не знаят към коя институция да се обърнат, когато им трябва обществена информация от държавни и общински власти, а още 18,60% не са съвсем наясно към кого. Моя позната, чужденка, трябваше да отиде на делова среща в квартал на София, пристигайки от груград на България - така и не успя. Оказва се, че следвайки някакви знаци и предпочитайки околоръстния път, се обърква така - от ремонти, липса на упътвания и предварително оповестяване на тези ремонти (не по новините на избрана телевизия, а на самите улици, по които хората се движат и карат своите коли) - че не успява дори да попадне в квартала на срещата. Тя беше щастлива, че „по някакво чудо“ е успяла да се върне на някакъв булевард, който води към центъра на града, и не се е изгубила съвсем през нощта“.

Отговорните институции не обичат да слагат табели и упътвания. Всеки от нас, който е пътувал из страната, знае, че това е приключение за запознати. Винаги съм се чудела как се оправят чужденците, решили да пътуват и почиват в България със собствен транспорт. Дори магистрала „Тракия“ е трудно да намериш, като се връщаш от морето.

Да се призовават гражданите да използват правото си, като подават заявления, за да получат подобна информация, е доста безсмислено занимание. Първо, защото тя е необходима всекидневно и второ, става въпрос за целенасочени действия, които трябва да са силно мотивирани, а и са въпрос на избор на гражданите.

И тук идваме до задълженията на органите на власт. Само те имат определени задължения по закон, само те биха могли да задължат фирмите, предоставящи обществени услуги, да публикуват разбираема и достъпна информация, само те биха могли да въведат такива задължения чрез нормативни актове и само те биха могли да доведат задълженията до изпълнение.

Много от тези задължения и сега съществуват в нормативни актове, но дали се изпълняват? Едно са правата на гражданите в нормативните актове, а друго е практиката на упражняване на тези права. Колкото по-голяма е пропагандата между двете, толкова по-голямо е недоверието, че правата са гарантирани и се спазват.

Основна препоръка от проучването на нагласите на гражданите по отношение на достъпа до информа-

ция е, че са необходими усилия за разясняване на закона и правата за достъп до обществена информация.

Тази разяснителна работа, която ПДИ вече 12 години извършва, очевидно не е достатъчна, за да стане познаването на правото мотив за активно търсене. И това не е така, защото не е извършена огромна работа и от ПДИ, и от нейните координатори, и от медиите, и от НПО-тата през годините. Работата е там, че хората търсят това, което им трябва в определен момент и за да свършат определена своя работа. Малцина са активистите, които специално се интересуват и подават заявления. Естествено, че в случаите на случайно търсене са необходими няколко условия, за да намерим успешно търсената информация:

- Добре представени информационни масиви на институцията;
- Добре подготвени и любезни служители, които да разяснят какво да се направи;
- Добре и най-вече достъпно представена информацията, която предлага институцията. Това става най-добре на интернет страницата.

Друг един въпрос, който възниква от разглеждането на резултатите, е какво всъщност интересува българските граждани, когато търсят информация или имат намерение да потърсят такава? Макар търсенията да са предзададени от анкетата, където са посочени основните категории информация, които трябва да са налични и за публикуването, и за които съществуват определени законови задължения за органите на власт, резултатите показват, че гражданите се интересуват най-много от:

- Отчети за работа на местната власт - 60%;
- Бюджета на институцията - 54%;
- Отчети по бюджета на институциите - 53,90%
- Договори на държавните институции и органите на местната власт за изпълнение на обществени услуги с външни изпълнители - 48%.

От приемането на закона през 2000 година в докладите на министъра на държавната администрация се публикуват данни за практиката по прилагане на Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ). В тези доклади намираме и систематизирани данни за това каква информация е търсена чрез използване на процедурата на закона.

През 2007 година са регистрирани 22 482 заявления.

В доклада са представени подадени данни от 309 от общо 552 административни структури в страната.

„6,922 искания са направени за получаване на достъп до информация в сферата на упражняване на права или законни интереси¹; 1,851 искания са направени за получаване на достъп до информация относно контролната дейност на администрацията; 3,083 искания относно отчетността на институцията, от която е поискан достъп до информация; 692 искания - за изразходване на публични средства; 1,128 искания - относно процеса на вземане на решения; 368 искания - във връзка с предотвратяване или разкриване на корупция или нередности; 433 искания - относно проекти на нормативни актове и 8,099 искания за достъп до обществена информация по други теми. Сред другите теми, които са посочили административните структури, най-често срещани са: искания на копия от различни административни актове; копия от документи по образувани в съответната администрация преписки; копия от договори и справки, свързани с дейността на администрацията; преписи от решения; информация относно провеждане на конкурси; искания за достъп до лични данни и други.“²

Упоритостта на гражданите в търсенето на този тип информация обаче не води до промени в политиките на прозрачност. Проверете сами колко от органите на власт са си публикували бюджетите и отчетите по тези бюджети, колко от тях са публикували стенограмата от заседание, на което е взето решение за важни за местната общност въпроси, или предварителен анализ на алтернативите за това решение. Или как да се упражнят дадени права с помощта на информация, която институцията събира и съхранява. Не са много тези институции, които поддържат форуми и проучват дали публикуваната информация е полезна на гражданите. Биха могли да бъдат повече, след като пак в доклада на министъра, се съобщава, че почти 89%³ от административните структури имат собствена интернет страница, което е поне първоначалното условие за формулиране на целите на информационната политика.

Отдавна е известно, че добрите политики на прозрачност са ориентирани към потребителите на информацията. Освен, че дадени категории информация трябва да бъдат по закон публикувани, за да е успешна политиката на прозрачност, тя трябва непрекъснато да е ориентирана към търсещите.

Един друг проблем, който би трябвало да бъде формулиран от резултатите от проучването, е доколко информацията, която предоставят институциите, е необходима на гражданите, дали търсенето ѝ не представлява загуба на време за тях, когато не е ориентирана към техните цели и мотиви за действие. 44,90% от интервюираните граждани не се интересуват от отчетите за работата на централните институции. Разбира се, този процент намалява (38%), когато става въпрос за отчетите за работа на местните органи на власт. Колкото и еретично да звучи един такъв въпрос, той все пак изисква размисление по повод насочеността на публикуването на информация, постоянството в този процес и преосмислянето на целите на политиките на прозрачност на институциите в посока към гражданите.

Журналистите

От друга страна, журналистите, които познават правата си (94%), също в голямото си мнозинство смятат, че правото на достъп до обществена информация не се спазва (за 81%), при това 33% от интервюираните журналисти са убедени, че то не е гарантирано.

За разлика от гражданите (7%), шестдесет и два процента от интервюираните журналисти вече са ползвали това право, а още 34% биха го използвали, ако се наложи в работата им. При високите стойности на познаване на правото и използването му, само 57,7% от журналистите знаят добре към каква институция да се обърнат, за да получат необходимата им информация, а 37,2% знаят това в общи линии.

Като се има предвид, че основният ресурс за професионалните им занимания е информацията, учудващи са резултатите, свързани с познаването на източниците на обществена информация от стра-

¹ Тази категория искания се нуждае от допълнително обяснение, тъй като според ЗДОИ упражняването на правото на достъп до обществена информация не предполага обяснение за законов интерес или упражняване на други права.

² Доклад за състоянието на администрацията през 2007 г. на министъра на държавната администрация, стр. 130-131, <http://www.mdaar.government.bg/reports.php>

³ Пак там, стр. 123.

на на интервюираните журналисти.

Най-високи стойности в изследването на журналистите получават темите за борба с престъпността (80%), правото на гражданите на достъп до информация (61,5%), икономика (59%), членството на България в ЕС (51,3%) и екология (50,0%). Когато става въпрос обаче за медията, в която работят, темите се пренареждат като борбата с престъпността отново е най-важната, следва икономиката, членството на България в ЕС, правото на гражданите на достъп до информация.

Почти 86% от интервюираните журналисти смятат, че темата за достъпа на гражданите до информация е недостатъчно отразена в българските медии. Общата оценка за отразяване на темата обаче се изменя, когато става въпрос за тяхната медия. Само 49,4% от интервюираните смятат, че тя не е достатъчно отразена в медията, в която работят.

Просветителското отразяване и разпространяване на материали за достъпа до информация е само една малка част от това, което медиите могат да направят за гражданите като посредници в търсенето на обществена информация. Едни от най-хубавите материали, основани на използване на правото на достъп до информация от журналисти, са свързани с конкретни теми, изискващи специализирана информация и засягащи всекидневния избор на гражданите. Нека си спомним публикациите за здравната каса, за опасни стоки, продавани по пазарите, за неочаквани строежи на неочаквани места и други подобни, които засягат конкретни граждани, в конкретни места. Всяка една от приоритетните за медиите теми изисква информация, за да бъде разработвана сериозно, всяко едно разследване предполага и официални източници на информация.

Да се върнем на резултатите от проучването на професионалните оценки и самооценки на журналистите по отношение на достъпа до информация. Интервюираните не са доволни от спазването и гарантирането на правото на информация в България. Като се има предвид, че тези оценки са дадени на основата на професионален опит в използването на това право (62%), то това означава, че проблемът с информационния дефицит е наистина сериозен.

Застъпниците и посредниците в борбата за повече информация

От гледна точка на застъпничеството за по-добър достъп до информация, което е основна дейност на Програма Достъп до Информация, цитираните до тук резултати,

- първо, вдъхват оптимизъм (34% от гражданите са чували, познават или са използвали услугите на ПДИ);
- второ, показват необходимост от подкрепа на журналистите с правна помощ, когато търсят информация и получават отказ;
- трето, пораждават размисли за необходимите следващи стъпки и цели в застъпническата дейност на ПДИ, и на други неправителствени организации, концентриращи усилията на гражданите за по-добра информираност в различни сфери.

Явно е дошло време и за по-задълбочени проучвания на добрите и лошите практики в информационните политики на институциите от гледна точка на гражданите. Очевидно не е достатъчно политиките да се оценят само от гледна точка на съответствието на изискванията на законодателството, както правим вече няколко години в изследванията си на интернет страниците на институциите. Необходима е оценка на тези интернет страници и от гледна точка на реалното търсене на гражданите на обществена информация от различни институции. Това означава и оценка на пречките пред служителите, отговарящи за достъпа до информация в институциите, а също така тяхното виждане за ситуацията в институцията по отношение на политиката на публикуване на информация.

Нашата подкрепа за медиите, като авангард на недоволството на гражданите от информационния дефицит, трябва да продължава с предоставяне на правна помощ в конкретни случаи, защото само те придават достоверност на разяснителни материали за правото на достъп до информация за гражданите и внасят яснота, че информацията не е само цел, а средство за нашите житейски избори.

Ако подаване на заявления и активистки действия изискват специална мотивация и избор, то нека като граждани се замислим за взривовете в Челопечене и подаването на информация за последиците им, за времето, което отделяме, за да полу-

на стр. 5

Вярно ли е, че НАРЕДБА 40 за запазването и достъпа до данни за съобщенията бе въведена в закон?

Александър Кашъмов, ПДИ

разговори и електронните и интернет съобщения.

В наредбата се твърди, че въвежда Директива 2006/24/ ЕО за задържането на данни (data retention).

Засегнатите страни - от граждани до неправителствени организации и интернет провайдъри и техни обединения определиха наредбата като скандална. С жалба до Върховния административен съд (ВАС) Програма Достъп до Информация (ПДИ) постави въпроса за законността и конституционността на така приетата наредба. Тричленен състав на Върховния административен съд отхвърли жалбата през лятото, без да се произнесе по наведените в жалбата аргументи за противоречие с чл. 32 и чл. 34 от Конституцията, както и с чл. 8 от Европейската конвенция за правата на човека. Делото в момента е пред най-висшата съдебна инстанция - Петчленен състав на ВАС.¹

Съдебното заседание е насрочено за 13 ноември 2008 г., четвъртък, от 9.00 ч., в зала № 1 в сградата на ВАС на бул. "Ал. Стамболийски" № 18.

По въпроса наистина ли е внесен и гласуван от Народното събрание проект, с който наредбата се въвежда в закон, предлагаме на читателите

от стр. 4

чим една справка от публичен регистър, за времето, което трябва да отделим, за да разберем къде да отидем, когато ни стане лошо през нощта, за всекидневния информационен дефицит и нашето недоволство да се изрази в искания към тези, които управляват.

Очевидно, резултатите от проучването показват, че все повече хора започват да осъзнават, че това време е ценно и че във всекидневния си избор се нуждаят от повече информация.

През последната седмица на октомври Народното събрание прие на първо четене изменения в Закона за електронните съобщения, внесени от правителството. В медиите тези изменения бяха представени като даващи възможност на МВР да следи електронната поща и разговорите в популярните интернет чатове. Вярна ли е тази информация?

Да представим малко предистория. В началото на годината МВР и Държавната агенция за информационни технологии и съобщения (ДАИТС) приеха съвместно Наредба № 40, с която задължиха интернет провайдерите и мобилните оператори да пазят 12 месеца определени данни за мобилните повиквания и

лично да се убедят. Настоящият релевантен текст по въпроса е следният:

„Чл. 251. (1) За нуждите на националната сигурност, както и за разкриване на престъпления, предприятия, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, съхраняват за срок от 12 месеца определени категории данни. Данни, разкриващи съдържанието на съобщенията, не могат да бъдат съхранявани по този ред.

(2) Категориите данни по ал. 1, както и редът, по който се съхраняват и предоставят, се определят с наредба на министъра на вътрешните работи и председателя на Държавната агенция за информационни технологии и съобщения.“

Предложеният от правителството нов текст, според интернет страницата на Народното събрание, е следният:

„Чл. 251. (1) За нуждите на националната сигурност, както и за предотвратяване и разкриване на престъпления предприятия, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, съхраняват за срок 12 месеца определени категории данни. Данни, разкриващи съдържанието на съобщенията, не могат да бъдат съхранявани по този ред.“

2. В ал. 2 след думите „министъра на вътрешните работи“ се поставя запетая и се добавя „председателя на Държавна агенция - Национална сигурност“.

¹ Всички документи, свързани със съдебното дело може да видите тук:

http://www.aip-bg.org/documents/data_retention_campaign.htm

И така, „нововъведението“ се състои в две думи. В алинея първа се добавя „и за предотвратяване“, а в алинея 2 се въвежда още една институция - ДАНС.

За читателите да поясним, че наредбата по чл. 251, ал. 2 от Закона за електронните съобщения е въпросната Наредба 40. Какви са досега проблемите със законността на Наредба 40? Накратко и сбито, те са следните:

- Нарушава се чл. 32, ал. 2 от Конституцията, според който никой не може да бъде следен, фотографан или по друг начин записван, без негово знание или съгласие, освен в случаите, предвидени в **закон**. Наредбата не е закон.

- Нарушава се чл. 34, ал. 2 от Конституцията, според който свободата и тайната на съобщенията са неприкосновени, освен при разрешение на съда за всеки случай, за разкриване или предотвратяване на тежки престъпления. Наредбата не предвижда разрешение на съда.

- Нарушава се чл. 8 от Европейската конвенция за правата на човека, според който държавна намеса в личния живот, в това число личните данни, е допустима само когато е преценена необходимост в демократичното общество - за всеки отделен случай. Вместо това наредбата предвижда пасивен технически достъп за МВР чрез компютърен терминал до съхраняваните данни за съобщенията.

- Нарушена е Директива 2006/24/ЕО, според която данните се съхраняват единствено с цел „разследването, разкриването и разследването на **сериозни** престъпления“. Според Наредбата целта е много по-широка: разкриване на всякакви престъпления, че даже и за „нуждите на националната сигурност“.

С други думи - отклоненията на въпросната Наредба от Конституцията, Конвенцията и Директивата са сериозни. Отвореното за нарушения пространство е огромно - от неясното понятие за национална сигурност, в името на което в последно време чуваме, че подслушват журналисти и депутати, до пасивния достъп, за който някои защитници на Наредбата разправят, че всъщност бил активен.

В светлината на изложеното виждаме следното. Първо, никаква наредба не се въвежда с никакъв закон. Второ, Законът за електронните съобщения, макар незначително допълнен, разширява още повече приложното поле на употреба на съхраняваните лични данни за съобщенията.

Вмъкването на думата „предотвратяване“ е проблем. Защото ако разкриването на престъпление се удостоверява с постановление на прокурор за образуване на наказателно производство, то „предотвратяването“ не е ясно нито кога започва, нито кога завършва. Неяснотата се увеличава, възможните злоупотреби набъбват.

Вмъкването на ДАНС в алинея 2 има предполагаеми важни последици. Това означава, че ще трябва да се приеме нова наредба, която за замени Наредба 40 и да се изготви и с участието на ДАНС. От своя страна, съгласно Закона за нормативните актове, това е основание за широко обществено обсъждане на въпросите, които ще се преуредят.

Нека да кажем накрая нещо по въпроса за така пледираното от защитниците на наредбата неразкриване на съдържанието на съобщенията. Истината е, че фактите кой, на кого, откъде и кога се обажда или пише, също са лични данни. Това е несъмнено както с оглед Закона за защита на личните данни, така и с оглед самата Директива, където това изрично е подчертано. Трафикът на подобни данни в ден днешен може да профилира един човек повече, отколкото съдържанието на съобщенията. От тях може да пострада дори неговата физическа сигурност, тъй като е възможно идентифициране на маршрут, движение, срещи.

Да напомним, че тук не се оспорва законността на самата Директива. Наистина дело срещу нея се води от Ирландия пред Съда на Европейските общности. В държавите-членки на Европейския съюз се водят дела срещу конституционността на техните закони, с които е въведена Директивата. Забележете, закони, не наредби. Та нашия случай си е пак уникален.

В случая под въпрос са поставени и човешките права, но не само. Широко дефинираната власт на правоохранителните органи да се намесват в личната сфера на хората без гаранции за законност е средство за тяхното отклоняване от основната им задача - борбата с престъпността. По парадоксален начин, тясно и ясно формулираните функции помагат за целенасочената дейност, а широко и размито формулираните са източник на евентуални нарушения, злоупотреби, бездействие и корупция. Да не забравяме, че най-добре противодействащите на престъпността държави са формулирали най-тясно правомощията на своята полиция.

**Публични ли са годишните финансови отчети на
търговските дружества?
Задължени ли са спортните федерации по ЗДОИ?
Дарина Палова, ПДИ**

1. Началникът на отдел „Общинска икономика“ в Община В. Търново отказва на ресорните журналисти от местните медии информация за годишните отчети на търговските дружества, в които общината е акционер. Отказът е бил мотивиран единствено с репликата „Не мога да ви ги дам.“ Интересът на журналистите е бил заради сесия на Общинския съвет, на която е трябвало да се разгледат отчетите на дружествата за предходната година. Публична ли е въпросната информация?

Коментар:

Годишните финансови отчети на търговските дружества са публични и следва да се предоставят при поискване. Нещо повече, съгласно разпоредбата на чл. 40 от Закона за счетоводството, в срок до 30 юни следващата година **предприятията** са длъжни да **публикуват годишния си финансов отчет** и консолидирания си финансов отчет, годишния доклад за дейността и годишния си консолидиран доклад за дейността, приети от общото събрание на съдружниците/акционерите или от съответния орган, както следва:

1. търговците по смисъла на Търговския закон - чрез заявяване и представяне за обявяването им в Търговския регистър;
2. юридическите лица с нестопанска цел, определени за осъществяване на общественополезна дейност - чрез заявяване за вписване и предоставяне им в Централния регистър при Министерството на правосъдието, при условията и по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел;
3. останалите предприятия - чрез икономическо издание или чрез Интернет.

Предприятия по смисъла на закона за счетоводството са: търговците по смисъла на Търговския закон; юридическите лица, които не са търговци, бюджетните предприятия, неперсонифицираните дружества, чуждестранните лица, осъществяващи стопанска дейност на територията на страната чрез място на стопанска дейност, и търговските представителства.

При всички случаи, за удобство на гражданите, би следвало общината да посочи на своята Интернет страница къде точно са публикувани съответните отчети. А защо не, независимо от това, че вече са публикувани другаде, същите паралелно да се качват (публикуват) и на Интернет страницата на общината.

2. Задължени ли са спортните федерации да предоставят достъп до информация? Голяма част от тях получават финансиране от държавния бюджет за извършваната дейност, но на практика разходването на тези средства остава в пълно информационно затъмнение.

Спортните федерации, наред със спортните клубове, представляват спортни организации по смисъла на чл. 10 от Закона за физическото възпитание и спорта (ЗФВС) - това са юридически лица, които осъществяват тренировъчна, състезателна и организационно-административна дейност по един или няколко вида спорт и развиват и популяризират физическото възпитание и спорта. Съгласно разпоредбите на ЗФВС спортните организации приемат и изпълняват програми за развитие на спорта, изготвени в съответствие с Националната програма за развитие на физическото възпитание и спорта, а държавата от своя страна поощрява създаването и функционирането на спортните организации.

В следващите разпоредби на закона е представена дефиниция и конкретно за спортните федерации - съгласно чл. 14, ал. 1 от закона това са **доброволни сдружения на спортни клубове по един или**

сходни видове спорт, които координират развитието, практикуването и администрирането на съответния вид спорт на национално ниво на територията на страната и ги представляват пред държавата и международните спортни организации.

Съгласно ЗФВС спортните федерации са длъжни да се регистрират като юридически лица с нестопанска цел и в едномесечен срок от придобиване качеството на юридическо лице подават документи за лицензиране в Държавната агенция за младежта и спорта.

От всичко посочено дотук следва, че ако една спортна федерация е регистрирана като юридическо лице с нестопанска цел и получава средства от консолидирания държавен бюджет за извършване на своята дейност, то тя следва да предоставя информация относно тази дейност, т. е. **тя има качеството на задължен субект по ЗДОИ съгласно разпоредбата на чл. 3, ал. 2, т. 2 от закона.**

Същевременно обаче спортната федерация не е само обикновено юридическо лице с нестопанска цел, тя има редица правомощия в конкретната спортна област, т.е. държавата делегира правомощията си по отношение на конкретен спорт на тези спортни организации. Видно от разпоредбата на чл. 14, федерациите координират развитието, практикуването и администрирането на

съответния вид спорт на национално ниво на територията на страната и ги представляват пред държавата и международните спортни организации. Конкретните функции на всяка една федерация са посочени в нейния Устав, в който са детайлизирани дейностите, които само и единствено федерацията има правомощия да извършва в съответната спортна област. Така например, в Устава на Българската федерация по шахмат е посочено, че нейните функции са: организиране и провеждане на състезанията от държавния спортен календар, сформирание на национални отбори, обезпечаване на подготовката им и участието им в представителни международни състезания и развитието на шахмата сред децата, учащите се, хората с увреждания и всички граждани на Р България.

На същия принцип се създават и съществуват и останалите федерации, следователно освен като юридически лица с нестопанска цел, субсидирани от държавния бюджет, спортните федерации могат да бъдат определени като **задължени субекти и в още едно качество, а именно качеството си на публичноправни организации (чл. 3, ал. 2, т. 1 от ЗДОИ).** Това са такива институции, които не са включени в системата на държавните органи, но на които по силата на закон, е възложено изпълнението на властнически функции или упражняването на административни правомощия в дадена област.

Александър Кашъмов, ръководител на правния екип на Програма Достъп до Информация, участва във Втората международна среща, организирана от Инициатива за достъп (The Access Initiative - TAI) е най-голямата световна мрежа от организации на гражданското общество, чиято основна цел е да гарантира правото и възможността на хората да влияят върху решенията, които се вземат в областта на околната среда), в град Слиго, Ирландия, от 30 октомври до 1 ноември 2008 г. На срещата са обсъждани стъпките, които TAI може да предприеме, за да засили влиянието на развиващите се страни в процеса на вземане на решения за околната среда, представен е и инструментариума на TAI за оценка на горския и воден сектор.

Награди за принос към свободата на духа

На 5 ноември 2008 г., на Пресконференция в БТА, за трети път бяха връчени наградите от „Награден фонд за принос към свободата на духа Георги Василев“. Призове получиха: Георги Ангелов - икономист, Копринка Червенкова - журналист и дългогодишен главен редактор на в. „Култура“, Нели Червенушева - „Преводачката на черно-бели филми“ и режисьорът Теди Москов; и Малина Томова - директор на издателство „Стигмати“. „Награден фонд Георги Василев“ е учреден от г-н Георги Василев, с частни и семейни спестявания. Видео от церемонията може да видите тук: <http://video.google.com/videoplay?docid=-750391764251331454&hl=en>.

Ива Антонова,
координатор на ПДИ,
Враца

След като получих покана да пиша за достъпа до информация във Врачанска област, да си призная, се затрудних. Много по-лесно би ми било, ако можех да разкажа историите на будни граждани и журналисти, на получени откази и на епични съдебни битки в защита на правото да знам. Но уви, ситуацията е съвсем различна и анализът на това, защо масово в региона хората не познават демократичните ценности и правила, ще оставя на социолози, политолози или групи експерти в обществените науки.

С ясната представа от журналистическия ми опит, че

**когато информацията спи,
се раждат чудовища**

приех за лична мисия една от основните цели на ПДИ - да се насърчава търсенето на информация чрез гражданско образование.

За да бъде преодоляна негативната реалност, координаторските усилия в района са били и продължават да са насочени към популяризирането на правото на знам като основополагащо за едно по-добро управление.

На практика тези идеи се осъществяват със засилено медийно присъствие и организирането на различни инициативи.

Още в самото начало регионалните медии се отвориха към темата за свободата на информацията и винаги имат готовност да отделят място за различни публикации и участия в новинарските емисии и публицистичните предавания. Интересен е фактът, че формулата за ефективна работа със средствата за масово осведомяване във Врачанско се оказва старата френска максима за апетита, който идва с яденето.

Добър пример е сътрудничеството с вестник „Конкурент“ и кабелната „Телевизия Враца“. Всеки месец на специализираната страница „Консултант“ публикува практически съвети за законовите възможности и начини за търсене на информация и правилата за защита на личните данни. Изданието често предоставя и аналитичната си страница за оповестяване на позицията на ПДИ по актуални проблеми, свързани със състоянието на достъпа до информация у нас. „Конкурент“ отразява събитията от календара на фондацията и регионалните инициативи. Събитията намират място и в новините на местната кабелна телевизия. С репортажи и разговори на живо в студиото сутрешното предаване „Будилник“ на кабелната програма води образователна политика, свързана с достъпа до информация и правото да знам.

За насочване на вниманието на местната общественост към фундаменталната демократична ценност - свободата на информацията, работещ подход се оказват срещите и дискусиите с различни групи, както и организирането на различни инициативи.

**„Преди всички групи свободи,
ми дайте свободата да знам,**

да говоря и да споря свободно според съвестта си.“ Тази идея на Джон Милтън описва най-общо смисъла на дискусиите, които бяха проведени през годините с клуб „Млад журналист“ към Младежкия дом, различни неправителствени организации и журналистическите гружества във Враца.

Ива Антонова и служители от библиотека „Хр. Ботев“,
Враца

Възможност за промяна на нагласите и популяризиране на мисията и целите на ПДИ бе намерена и в дарителството. Издания на фондацията са предоставени на информационните центрове и фронт-офисите на различни организации, а преди месец

на стр. 10

десетки комплекти от тях бяха дарени на регионалната библиотека „Христо Ботев“ във Враца. Дарението включва четирите части на сборника с коментари „Съдебна практика по Закона за достъп до обществена информация 2005-2008 г.“, годишните доклади за състоянието на достъпа до информация през 2006 г. и 2007 г., наръчника за администрацията „Как да прилагаме ЗДОИ“, наръчника за граждани „Как да получим достъп до информация“, информационната брошура и компакт диска по повод 10-годишнината на ПДИ.

Служителите на най-голямата библиотека в Северозападна България посочиха, че поредицата, описваща съдебната практика по ЗДОИ, е изключително ценна придобивка за фонда на институцията. Четирите части на сборника ще бъдат на разположение в библиотечната читалня. Според библиотечните служители, споделените съдебни случаи и практики, както и наръчниците за прилагане на ЗДОИ, ще бъдат много полезни за читателите.

Чрез регионалната библиотека даренията издания ще достигнат и до читалищните библиотеки в почти всички населени места във Врачанска област. Служителите споделиха, че хората в малките градове и села не познават правата си и не знаят от къде да получат информация в тази област. Полученото дарение ще им даде още един шанс да бъдат информирани за тази възможност, както и как могат да бъдат подпомогнати при упражняването на правото на информация. Според библиотечните ра-

ботници, информационната брошура на ПДИ и наръчникът за граждани са много подходящи за малките библиотеки в региона.

„Дарението ви ще обогати фонда на библиотеката, ще представлява интерес за читателите и ще бъде съхранено за поколенията. С родолюбивия си жест вие давате пример за книголюбие и благородство, за което сме ви безкрайно признателни!“, пише в свидетелството за дарение, което получи ПДИ.

Бангладеш прие Закон за правото на информация

Законът е обнародван в Bangladesh Gazette, на 20 октомври т.г. Това е прогресивен и изключително необходим закон, чиято цел е да допринесе за прозрачно и демократично управление в Бангладеш. Положителен аспект в новия закон е, че той обхваща информацията във всички обществени институции, подобрява правилата за плащане на такси за достъп до информация и информационният комисар получава по-голяма независимост.

Източник: <http://www.article19.org/>

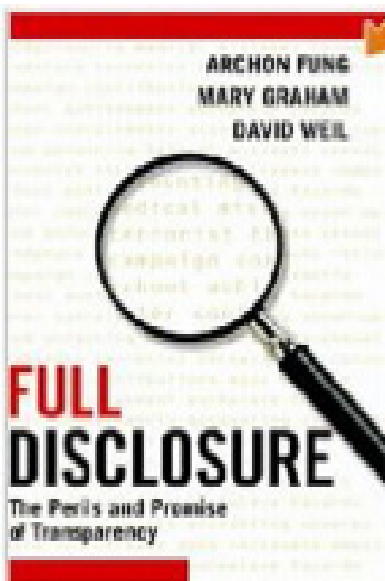
Интернет страница информира как се разпределят земеделските субсидии в Мексико

Страницата, озаглавена „Земеделски субсидии в Мексико“, е на адрес <http://subsidiocalcampo.org.mx> и предоставя бърз и лесен достъп до данните на правителството за предоставянето на средствата от земеделските програми. Страницата е първа по рода си за Латинска Америка и дава възможност за независим анализ на официалната правителствена информация относно двете най-големи програми, финансиращи земеделието в Мексико - „Procampo“ и „Ingreso Objetivo“. Информацията на сайта е публикувана съгласно член 7 на Федералния закон за прозрачност и достъп до обществена правителствена информация. Законът е приет през 2003 г. и изисква правителството да оповестява цялата информация, свързана с бенефициентите от правителствени програми. Целта на интернет страницата е да насърчи информирана дискусия за земеделските програми в Мексико, дали те отговарят на критериите на правителствената земеделска политика и доколко справедливо се разпределят в цялата страна.

Източник: Fundar, Centro de Analisis e Investigacion - <http://www.fundar.org.mx/>

Интересно да се прочете: „Пълно разкриване - рисковете и обещанията на прозрачността“

Арчън Фънг, Мари Греъм, Дейвид Уейл

Archon Fung, Mary Graham, David Weil

Full Disclosure

The Perils and Promise of Transparency

Cambridge University Press, 2007

Целта на проекта „Политиката на прозрачност“, събрал тримата изследователи (политолог, икономист и юрист) в школата за държавно управление „Джон Ф. Кенеди“ към Харвардския университет, е била да си отговорят на въпроса работят ли политиките на прозрачност? Дали предоставянето на повече информация в публичния домейн подобрява избора на потребителите, инвеститорите, избирателите, а също така дали създава нови стимули за производителите, болниците, училищата и други организации да установят нови практики, съответстващи на обществените приоритети?

Резултатите от проучванията, които търсят отговор на тези въпроси, са представени в книгата на Ар. Фънг, М. Греъм и Д. Уейл

<http://transparencypolicy.net/pages/book.html>

Авторите представят конкретни случаи, които ги подтиква да изследват политиките на прозрачност на компании и институции, предоставящи обществени услуги.

Фалитът на „Енрон“ (2001) поставя под въпрос една от най-старите и най-уважавани системи на прозрачност: детайлните задължения на публичните компании да обявяват своите печалби и загуби. „Енрон“ е последван от „УорлдКом“ и „Тайко“ - случаи, които според авторите показват пропуски в системата на финансовите отчети.

След трагедията от 11 септември администрацията на президента Буш създава система за предотвратяване на терористични заплахи (2002 г.). Тази система не постига очакваните резултати, според авторите, тъй като не е достатъчно разбираема за гражданите и не случайно скоро след стартирането ѝ се превръща в средство за шеги на окъснели нощни комедианти.

Тези и други примери според авторите показват, че политиката на прозрачност не винаги върви в правилната посока и този факт повдига поне три важни въпроса, които трябва да се имат предвид, когато се разсъждава по темата:

1. Политиките на прозрачност винаги са ограничени от волята на управляващите (в широк смисъл) на публичните институции, компании. В политиката няма такова нещо като пълна прозрачност - само варианти и нива на частична про-

зрачност, която, може би - да, а може би - не, обслужва нуждите на публиката.

2. Политиките на прозрачност, които авторите изследват, се различават от това, което е познато на всички нас като право на достъп до информация, законодателно уредено в САЩ през 60-те години. Законите за свобода на информацията според авторите са наистина крайъгълен камък на демокрацията, тъй като препоръчват отвореност на държавните институции на федерално, щатско и местно равнище и задължават администрацията да бъде отчетна за своите действия - принципът на достъпност на всички записи е в основата на това законодателство. Политиките на прозрачност, които авторите изследват, въвеждат обратно на тези закони определени категории информация, които трябва да се разкриват от големите корпорации и други частни организации. Целта на тези мерки (политики) също е ограничена: да се намалят загубите на инвеститорите; да се предпази животът и здравето на гражданите; да се подобри качеството на обществените услуги; да се предотврати корупцията. Те наричат тази прозрачност от второ поколение: насочена прозрачност (targeted transparency), или целево разкриване на информация.

3. Последствията на неуспешната целева прозрачност могат да бъдат унищожителни. Прекомерното отчитане или недоотчитане на финансови

на стр. 12

данни от „Енрон“ и „УорлдКом“ струва на хиляди работещи техните пенсионни спестявания, ана милиони акционери - техните инвестиции. Неяснотата на система за предотвратяване на терористични заплахи довежда до игнорирането ѝ от много граждани и организации, което създава възможности за нови бъдещи трагедии.

Авторите започват изследването си със скептицизъм по отношение на ефективността на целевото разкриване на информация. От гледна точка на своите академични дисциплини те смятат за нужно да предупредят, че простото публикуване на нова информация и нейното натрупване не винаги води до намаляване на рисковете, за които става въпрос по-горе. Едновременно с това, в хода на проучването, с натрупване на емпирични данни за различните политики на целевата прозрачност, те попадат и на ефективни системи на целева прозрачност. От скептичния подход те се ориентират към прагматичния и насочват изследването си към това какви са разликите между неефективните и ефективните системи на целева прозрачност и . Изследват петнадесет системи на целева прозрачност в САЩ и три международни политики на прозрачност.

От гледна точка на българския читател книгата е интересна поради подхода към политиките на „активната прозрачност“ на публичните институции, които предоставят обществени услуги и са задължени да предоставят информация, която предотвратява заплахи за живота, здравето и собствеността на гражданите. Вихме казали, че тук става въпрос и за досега неясното понятие „информация от обществен сектор“. Авторите на книгата достатъчно ясно провеждат границата между свободата на информация (достъп до информация), осигурявана от държавните органи, с техните задължения за публикуване на определени категории информация, и целевата прозрачност, като задължение на компании и публични институции, предоставящи обществени услуги.

С много примери от най-новата история на законодателството в САЩ авторите показват, че целевата прозрачност необходимо се налага от законодателя на големите компании и организации, предоставящи социални услуги - болници, училища и подобни. Защо правителството трябва да се намесва в този процес?

Първо, защото само правителството може да застави частните и публичните компании да разкриват информация.

Второ, само правителството може законодателно да уреди устойчивостта на прозрачността - важно условие за нейната ефективност.

Трето, само правителството може да създаде прозрачност, основана и поддържана от легитимността на демократичните процеси.

Според авторите идеята за прозрачност бавно се утвърждава в американската история и нейното осъществяване може да бъде разделено на три поколения:

Първото поколение е свързано със прозрачността на държавните органи и се утвърждава чрез федералния и щатски закони за свобода на информацията и тяхното усъвършенстване през годините.

Второто поколение е на целевата прозрачност и то не би могло да се появи без първото. Награждането на целевата прозрачност е свързано с борбите от първото поколение и с културата на прозрачност, която постепенно се изгражда. От друга страна, утвърждаването на целевата прозрачност също е резултат от сериозни кризи и борби на търсещите такава информация - граждани и техни асоциации, клиенти, инвеститори.

Тук авторите отбелязват ролята на медиаторите, концентриращи енергията на търсещите. Историята на изследваните от тях политики на прозрачност, въвеждани през периода от 1996 - до 2005 г., показва че само чрез постоянна борба се утвърждават и политиките на прозрачност и именно в тази борба изключителна роля играят именно организациите на търсещите информация. Авторите са убедени, че бъдещето на прозрачността никога не е сигурно и зависи винаги от политическия избор.

Третото поколение на прозрачността според авторите е прозрачността, базирана на сътрудничество между гуизайнерите на политиките на прозрачност и техните клиенти или ползватели. Заслужава внимание основната идея на авторите да изследват конкретни политики на прозрачност на основата на интердисциплинарна методология и да се видят причините и развитието

на стр. 13

на успешни и неуспешни политики в различни сфери.

Три фактора според авторите водят до задължителната прозрачност в историята на САЩ:

1. Факторът на задължителната прозрачност на правителството, който е основен. В книгата е показана историята на развитието на това законодателство и неговото прилагане.

2. Втори фактор са кризите, които изискват бързи политически реакции и решения и спомагат за преодоляване на политическите сили, с уклон към секретността и ограничаване на иновациите в политиката. В условията на криза от 1986 г. до днес, в десет от петнайсетте, изследвани от авторите национални политики, е предпочетена именно политиката на целева прозрачност:

- за да се покаже съставът на храните;
- да се намали дискриминацията при даване на кредити;
- да се намалят щетите за работниците и местните общности при затваряне на заводи;
- за да се подобри хигиената в ресторанти-те и да се редуцират хранителните отравяния;
- да се прекратят отровните замърсявания на околната среда.

И да се постигнат резултатите, търсени чрез прилагането на на целевата прозрачност:

- да се редуцират рисковете на инвеститорите
- и
- рисковете от политическа корупция.

3. Третият фактор е знанието - цяло поколение икономисти и когнитивни психолози, изследващи слабостите на прозрачността и сложността на комуникацията, помагат да се формулира рационалността на действията на правителството и успешните подходи при формирането на системите на прозрачност, ориентирани към потребителите.

Естествено, че въвеждането на политиките на прозрачност зависи и от гържавната намеса, т.е. въвеждане на правилата чрез законодателство и регламенти за насочена прозрачност. Авторите посочват, че през периода 1996 - 2005 година в САЩ са приети 133 регламента, които въвеждат насочена прозрачност.

За българския читател ще бъде интересно да знае, че това, което нас също ни тревожи - как се изчислява цената на водата, какви са замърсяванията в питейната вода, как се формира цената на тока за домакинствата, съставът на храните, колко и какви са причините за смъртни случаи в болниците, какви са резултатите от обучението в дадено училище, съставът на учителите и т.н., са категории информация, включени в задължителната за публикуване от страна на компаниите и институциите, предоставящи обществени услуги, според проучване на Кодекса на федерални регламенти, направено от авторите.

Те отчитат и реалния проблем на разликата между декларираното в законодателството право на гражданите да знаят (или на достъп до информация) и практическия достъп на гражданите до необходимата им информация. Тази разлика, тази дупка, а понякога и пропасть, очевидно не е необходимо да се запълва само с нови и нови законодателни инициативи, за които може да стоят и определени интереси. Тя може да бъде преодоляна само чрез постоянната борба за прозрачност на самите потребители на информацията.

Книгата е полезна за гържавни служители, които отговарят за политиките на прозрачност в институциите, за изследователи на проблемите на прозрачността, за застъпници за свобода на информацията и за всички, които се интересуват от съвременните проблеми в сферата на откритост на информацията и нейното значение за социалния избор.

Представянето подготви д-р Гергана Жулева, изпълнителен директор на ПДИ

Информацията относно изплатените суми от община на местни средства за масова информация за публикации - решения, заповеди, обяви, покани, протоколи и други актове на общината е обществена информация по смисъла ЗДОИ и следва да бъде предоставена при поискване. Същата не може да бъде отказвана на основание, че достъпът засяга интересите на трети лица и няма тяхното изрично съгласие, тъй като в тези случаи средствата за масова информация, макар и търговски гужества, осъществяващи свободна икономическа дейност, извършват дейност по обнародване и разгласяване на актовете на общината, финансирана със средства от общинския бюджет. Ето защо медиите не са трети лица по смисъла на чл. 31 ал. 2 от ЗДОИ, а задължени субекти по смисъла на чл. 3, ал. 2, т. 2 от ЗДОИ. До този извод стигна състав на ВАС по делото на сдружение „Център на неправителствените организации в Разград“ срещу отказ на кмета на Община Разград. С тези мотиви магистратите от ВАС отмениха решението на Административен съд - гр. Разград, и вместо него постановиха отмяна на отказа на кмета и връщане на преписката на същия за изпълнение на съдебните указания по приложение на закона (Решение №10962 от 22.10.2008 г. на ВАС, Трето отделение, по а.г. №1660/2008 г.).

Главният секретар на Община Варна отказа да предостави достъп до договор, сключен между общината и Областната дирекция на МВР за охрана на обществения ред на територията на Община Варна. В отговор на заявлението на Николай Цветков от Варна, главният секретар е постановил отказ, с мотив, че исканата информация засяга интересите на трето лице (а именно полицията) и няма неговото изрично съгласие за предоставяне на информацията. С подкрепата на ПДИ отказът е обжалван пред Административен съд - гр. Варна. Основният аргумент в жалбата е, че съгласно чл. 31, ал. 5 от ЗДОИ не е необходимо съгласие на трето лице в случаите, когато то е задължен субект и отнасящата се до него информация е обществена информация по смисъла на закона. В случая и двете хипотези от цитираната разпоредба са налице. От една страна, защото самото трето лице - Областната дирекция на МВР - е задължен субект по ЗДОИ, в качеството на държавен орган по смисъла на ЗДОИ. От друга, поисканата информация е безспорно обществена по смисъла на ЗДОИ, тъй като е свързана с обществен живот в страната и предоставянето ѝ би дало възможност на заявителя да си състави собствено мнение относно дейността на Община Варна и Областната дирекция на МВР по охрана на обществения ред на територията на Община Варна.

С подкрепата на ПДИ през месец октомври бе обжалван отказ на директора на Агенция „Митници“ да предостави достъп до списъка на търговските марки, за които агенцията прилага мерки за защита, при пренасянето им през държавната граница на Република България, по Наредбата за граничните мерки за защита на правата върху интелектуалната собственост. Директорът на агенцията отказва предоставяне на тази информация, с мотив, че същата представлявала служебна тайна по смисъла на § 1, т. 24, б. „в“ от Допълнителната разпоредба на Закона за митниците. Според юристите от ПДИ обаче така формулираният отказ е незаконосъобразен, а посоченото основание за отказ е неоснователно, защото при действието на Закона за защита на класифицираната информация (ЗЗКИ) съществуват много ясни правила относно служебната тайна. Според ЗЗКИ, за да се превърне определена информация в класифицирана, представляваща служебна тайна информация, е необходимо на първо място да е налице застрашаване на държавен или друг правнозащитен интерес, по смисъла на чл. 26, ал. 1 от ЗЗКИ. Необходимо е и да съществува и специален закон, който да определя коя информация подлежи на класифициране като служебна тайна в съответната сфера. Необходимо е още ръководителят на съответната организационна единица да е приел списък на категориите информация - служебна тайна, за съответната организационна единица. Не на последно място е необходимо и да е извършена процедура за класифициране на съответната информация, при която информацията да е маркирана с гриф за сигурност „За служебно ползване“ (чл. 28, ал. 3 от ЗЗКИ).

Само мирът може да защити свободата след 11 септември

Това основното заключение от международния Индекс за свобода на пресата, разработен от организацията „Репортери без граници“. Класацията, която подрежда състоянието на пресата в света от 2002 година насам, се базира на 49 критерия, разработени от „Репортери без граници“ и през 2008 г. обхваща 173 страни. Сред тези критерии попадат всякакъв вид посегателство над журналисти (както убийство, затвор, физически атаки и заплахи), както и над самите медии - цензура, конфискуване на медийни издания, претърсвания. Критериите включват и нивото на безнаказаност на тези, които нарушават свободата на пресата. Като страни с най-свободни и независими медии за 2008 г. са определени Исландия, Люксембург и Норвегия, следвани от останалите скандинавски гържави и балтийските страни. България продължава да изостава в класацията като от 51 място за миналата година, сега е на 59 място.

Докладът на английски език е достъпен на страницата на Репортери без граници:

http://www.rsf.org/article.php3?id_article=29031

Европейската комисия публикува годишния доклад за достъп до документи през 2007 година. Докладът се изготвя в изпълнение на член 17 (1) от Регламента 1049/2001 на Европейската общност

През изминалата година общественият регистър с документи на Европейската комисия е посетен само от 39,013 души, което според Statewatch показва, че регистърът не се възприема като най-полезния източник на документи и информация. Невъзможността Комисията да изготви списък на всички документи, които получава или създава, е причина Statewatch да внесе жалба пред Европейския омбудсман. Докладът на английски може да се намери на адрес: <http://www.statewatch.org/news/2008/oct/com-access-annual-report-for-2007.pdf>

Тайните документи за страничните ефекти на лекарствата са достъпни в интернет

Благодарение на едногодишната работа на журналисти от Белгия, Холандия и Дания и подагенията от тях заявления за достъп до информация, вече са достъпни фармацевтичните доклади за страничните ефекти на лекарствените средства. Това става в момент, когато се очаква Европейската комисия да предложи Закон за лекарствата. Много от производителите са против предоставянето на такъв тип информация, защото би могло да се отрази негативно на продажбите.

Източник: <http://www.wobsite.be/index.php?page=4&detail=431>

Федерална провинция Хамбург преработи Закона за достъп до информация

Новият закон премахва много от ограниченията, заради които текстът, приет през 2006 г., беше остро критикуван. Текущите обсъждания на политиките вече ще бъдат публични. Обществени организации като фондации, асоциации и компании, които предоставят обществени услуги, са задължени да предоставят информация. Администрацията трябва да отговаря на заявленията в срок от 1 месец. Въведена е такса, която в повечето случаи е по-ниска от 1 евро.

Пълният текст на закона на немски език е достъпен на адрес:

<http://www.hamburg.de/servlet/contentblob/670064/IFG-Entwurf/data.pdf>

на стр. 16

от стр. 14

Делото на ПДИ срещу СЛЕДЕНЕТО В ИНТЕРНЕТ е насрочено за 13.11.2008 г. от 9.00 часа във Върховен административен съд. Припомняме, че с Решение от 17 юли 2008 г. тричленен състав на Върховния административен съд (ВАС) отхвърли жалбата на ПДИ срещу Наредба №40 от 7 януари 2008 г. на МВР и ДАИТС за съхраняването и предоставянето на данни от мобилните и интернет операторите. Сега предстои разглеждане на делото по касационна жалба на ПДИ от петчленен състав на ВАС (а.г. № 11799/2008 г. на ВАС, Петчленен състав- II колегия.

Доклад обобщава над 1 000 медийни истории, свързани със свободата на информация

Кампания за свобода на информацията (The Campaign for Freedom of Information) публикува доклад, който събира над 1000 медийни истории с разкрития, направени въз основа на законите за свобода на информацията във Великобритания и Шотландия, които са в сила от 2005 г. Докладът, в рамките на 250 страници, обхваща периода 2006-2007 г. и е доказателство за ценността на законодателството за достъп до информация. Включени са важни разкрития за войната в Ирак, последиците от следвоенния синдром от войната в залива, компенсациите, които се плащат на жертвите на медицински инциденти, техниките, които болниците прилагат за намаляване на чакащите пациенти и много други.

Според Морис Франкел, директор на Кампания за свобода на информацията, „тези разкрития хвърлят нова светлина върху много теми, идентифицират слабостите на обществените услуги, подчертават проблеми, които до момента не са били забелязани и показва кои са успешните политики. Историите разкриват съществения принос на закона за свобода на информацията за отчетността.“

Целият текст на доклада е на адрес: <http://www.cfoi.org.uk/pdf/FOIStories2006-07.pdf>

Решение на информационния комисар в Ирландия относно информация за околната среда

В свое решение от 10 октомври 2008 г. информационният комисар на Ирландия определи, че Директивата за достъп до информация за околната среда (Директива 2003/4/ЕО) по отношение разкриването на информация за емисиите (член 10 на Директивата) надделява над защитата на поверителността на решенията на кабинета, предвидена в Конституцията. Според комисаря, Директивата е неправилно въведена в ирландското законодателство в тази част, с която се ограничава разкриването на информация за емисиите, ако тя е свързана с дискусии по време на сесии на кабинета. Жалбата срещу правния аргумент на това решение може да се внесе във Върховния съд. Сроктът за внасяне на такъв тип жалби е два месеца.

Пълният текст на решението може да се прочете на: <http://www.oic.gov.ie/en/Temporary-AccessToInformationontheEnvironment/DecisionsOfTheCommissioner/Name,8962,en.htm>

Програма Достъп до Информация

София 1000,
бул. Васил Левски N 76, ет. 3, ап. 3
тел/факс. (+359 2) 988 5062, 986 7709, 981 9791
E-mail: office@aip-bg.org
www.aip-bg.org

Редакционен екип

Александър Кашъмов, Гергана Жулева,
Дарина Палова, Диана Банчева,
Катерина Коцева, Кирил Терзийски,
Ралица Кацарска, Фани Давидова

*Ако желаете да подкрепите издаването на информационния бюлетин,
може да направите това на нашите банкови сметки:*

Булбанк АД - Клон Аксаков - банков код : 6217 6307 SWIFT код: BFTB BGSF

** сметка в ЛЕВА (BGN) IBAN: BG69 BFTB 7630 1022 5620 87*

** сметка в Щатски долари (USD) IBAN: BG87 BFTB 7630 1122 5918 49*

** сметка в Еуро (EUR) IBAN: BG34 BFTB 7630 1422 5974 10*

Вашата подкрепа ще бъде отбелязана в Интернет страницата на ПДИ!

©Програма Достъп до Информация

Материалите в това издание са обект на авторско право.

При цитиране позоваването на източника е задължително.